

2016. november 24., csütörtök

P8_TA(2016)0449

A szíriai helyzet

Az Európai Parlament 2016. november 24-i állásfoglalása a szíriai helyzetről (2016/2933(RSP))

(2018/C 224/14)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Szíriáról szóló korábbi állásfoglalásaira, többek között a 2016. október 6-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Alapokmányának alapelveire,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, amelyet 1948-ban fogadtak el,
- tekintettel az 1949. évi genfi egyezményekre és azok kiegészítő jegyzőkönyveire,
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a Dáís/ISIS-ről és az al-Núszra Frontról, valamint a szíriai konfliktusról szóló határozataira, és különösen a 2118 (2013)„, a 2139 (2014)„, a 2165 (2014)„, a 2191 (2014)„, a 2199 (2015)„, a 2254 (2015)„, a 2258 (2015). és a 2268 (2016). sz. határozatára,
- tekintettel a Tanács 2016. október 17-i, és az Európai Tanács 2016. február 18-i és 19-i, valamint 2016. október 20-i és 21-i következtetéseire,
- tekintettel a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, Federica Mogherininek és a humanitárius segélyekkel és polgári védelemmel foglalkozó biztosnak, Christos Stylianidisnek a Szíriáról szóló 2016. szeptember 16-i, az ENSZ/Vörösfélhold humanitárius segélykonvoja elleni légi csapásról szóló 2016. szeptember 20-i, az aleppói helyzetről szóló 2016. szeptember 24-i, az aleppói sürgősségi humanitárius kezdeményezésről szóló 2016. október 2-i és a sürgősségi humanitárius segély Aleppóba jutásának sürgősségéről szóló 2016. október 25-i nyilatkozataira,
- tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa által a Szíriai Arab Köztársaság megfigyelése céljából létrehozott független nemzetközi vizsgálóbizottság jelentéseire, valamint az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának a Szíriai Arab Köztársaságról elfogadott 2016. szeptember 27-i és 2016. október 21-i határozatára,
- tekintettel Federica Mogherini, a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője 2016. november 17-i nyilatkozatára Oroszországról és a Nemzetközi Büntetőbíróságról,
- tekintettel eljárási szabályzata 123. cikkének (2) és (4) bekezdésére,

A. mivel a Szíriában hat éve tartó konfliktus, rendkívüli erőszak és brutalitás több mint 400 000 ember halálát eredményezte és több mint 13 millióan szorulnak humanitárius segítségre; mivel 2016-ban várhatóan 8,7 millióan kényszerülnek lakóhelyük elhagyására Szírián belül, és 4,8 millióan elmenekültek az országból;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0382.

2016. november 24., csütörtök

- B. mivel Szíriában változatlanul folytatódnak a harcok és a bombázások, a humanitárius helyzet pedig tovább romlott; mivel a szíriai válság epicentruma továbbra is Aleppó, de harcok folynak Hamában, Idlibben, Szíria észak-nyugati részén, Damaszkusz külvárosában és Dajr ez-Zaurban is; mivel több mint négy millió ember él ostrom alatt álló városokban és nehezen elérhető körzetekben, ahol a főbb vízellátási és elektromos infrastruktúrák megsemmisültek; mivel az Aszad-rezsim és Oroszország által kihirdetett egyoldalú humanitárius fegyverszünetek ellenére Aleppó keleti részén és más ostromlott városokban, például a felkelők által ellenőrzés alatt tartott Zabadaniban és a kormányerők által ellenőrzött, Idlib tartománybeli Kafrijában és Fúában komoly élelmiszer- és gyógyszerhiány alakult ki; mivel 2016. júliusa óta nem jutott el humanitárius segély Aleppó keleti részének ostrom alatt álló területeire;
- C. mivel folyamatosan egészségügyi krízishelyzet uralkodik Aleppó és Szíria egész területén; mivel az UNICEF szerint a régióban szétszóródott szíriai menekültek több mint kétharmada nem jut rendszeresen vízhez, és közel hat millió gyermeknek van szüksége sürgős, életmentő segítségre;
- D. mivel a konfliktus során az összes fél súlyosan megsértette az emberi jogokat és a nemzetközi humanitárius jogot, de a legsúlyosabban az Oroszország és Irán által támogatott Aszad-rezsim, amely többek között megkülönböztetés nélkül fegyvereket, gyújtogatást, hordóbombákat és bunkerek elleni bombákat vetett be polgári területeken, továbbá a vegyi fegyverek kifejlesztésének, gyártásának, felhalmozásának és használatának tilalmáról, valamint megsemmisítéséről szóló egyezmény szerint vegyi fegyvernek minősülő anyagokat használt; mivel nem tartották tiszteletben az elővigyázatosság és az arányosság elvét; mivel szándékosan polgári területeket, iskolákat, kórházakat, humanitárius munkásokat és menekülttáborokat vettek célba; mivel a háborús és az emberiség elleni bűncselekmények nem maradhatnak büntetlenül;
- E. mivel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa által a Szíriai Arab Köztársaság megfigyelése céljából létrehozott független nemzetközi vizsgálóbizottság és az emberi jogvédő csoportok bizonyítékot találtak arra, hogy a szíriai kormány legalább 200 000 személyt tartóztatott le és tart fogva embertelen körülmények között; mivel az elmúlt években szíriaiak ezrei haltak meg kínzás és betegségek következtében a szíriai kormány fogságában; mivel az erőszakos eltűnések és a fogvatartottak kegyetlen bántalmazása széles körben elterjedt jelenségek; mivel a szíriai hatóságok megpróbálták titokban tartani börtöneiket úgy, hogy megtagadták az azokba való bejutást a börtönöket figyelemmel kíséző nemzetközileg elismert szervezetektől; mivel a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottságának (ICRC) 2011 óta csak néhány börtönt állt módjában meglátogatni;
- F. mivel a világ ismételtlen a Dáís/ISIS és más dzsihadista csoportok által elkövetett atrocitásokkal, brutális kivégzésekkel és elmondhatatlan nemi erőszakkal, emberrablásokkal, kínzással, erőszakos áttérítéssel és a nők és lányok rabszolgaságával szembesül; mivel gyermekeket toboroztak és használtak terrorista támadásokhoz; mivel a Dáís/ISIS továbbra is Szíria és Irak jelentős részeit tartja ellenőrzés alatt; mivel a Dáís/ISIS népiirtást követ el etnikai és vallási kisebbségekkel szemben, kegyetlen kínzásokat folytat és felszámolja a kulturális örökséget; mivel komoly aggályok merülnek fel a jelenleg a Dáís/ISIS ellenőrzése alatt élő lakosság jólétével és a felszabadító hadjárat során emberi pajzsként való esetleges felhasználásával kapcsolatban;
- G. mivel az al-Kaidához kapcsolódó, korábban al-Núszra Front néven ismert Dzsabhat Fatah al-Sham szíriai terrorszervezet elutasítja a tárgyalásokon alapuló politikai átmenetet és Szíria inkluzív demokratikus jövőjét;
- H. mivel Szíria aláírta, de nem ratifikálta a Nemzetközi Büntetőbíróság (NBB) Római Statútumát; mivel Ban Ki Mun ENSZ-főtitkár több alkalommal sürgette az ENSZ Biztonsági Tanácsát, hogy vigye az NBB elé Szíria ügyét; mivel Oroszország és Kína megakadályozza az előrelépést a számonkérés terén Szíriában azzal, hogy megvétóz minden olyan biztonsági tanácsi határozatot, amely felhatalmazást adna a Bíróság számára, hogy kivizsgálja a konfliktus során Szíriában elkövetett szörnyű bűncselekményeket; mivel 2016. november 16-án Oroszország úgy döntött, hogy visszavonja aláírását a Római Statútumról; mivel az elszámoltathatóság hiánya további atrocitásokhoz vezet és fokozza az áldozatok szenvedéseit;

2016. november 24., csütörtök

- I. mivel a konfliktusban érintett valamennyi országnak és félnek emlékeznie kell az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2254 (2015). számú határozata értelmében tett kötelezettségvállalására, és különösen arra a kötelezettségre, hogy szüntessék be a civilek és a polgári infrastruktúrák elleni támadásokat, valamint hogy az ország egész területén biztosítsák a humanitárius szállítmányok áthaladását; mivel az Európai Uniónak minden eszközt – köztük korlátozó intézkedéseket is – fel kell használnia arra, hogy a feleket rábírja ezen ENSZ-határozat betartására;
- J. mivel az EU az egyik legfontosabb szereplője a Szíriában történő soha nem látott erőszak és rombolás elől menekülő tömegek számára biztosított humanitárius segítségnyújtásnak; mivel nemzetközi egység hiányában jelentősen nehezebb elérni a szíriai háború tárgyalásos megoldását;
  1. ismét hangot ad legmélyebb aggodalmának a folytatódó harcok, a bombázások és a romló humanitárius helyzet miatt Szíriában; határozottan elítéli a polgári lakosság és infrastruktúra elleni támadásokat, az összes szíriai ostrom folytatódását és hogy a humanitárius segítség nem jut el a szükségét szenvedő szíriai néphez; felszólítja az összes felet, hogy a humanitárius szervezetek számára biztosítsanak akadálymentes és folyamatos hozzáférést, és tegyék lehetővé a sürgősségi segélyszállítmányok bejutását, különösen a nehezen megközelíthető és ostrom alatt álló területeken; hangsúlyozza, hogy a nemzetközi humanitárius jog tiltja a lakosság szándékos éheztetését és felszólít minden felet az egészségügyi okból szükségessé váló evakuálások lehetővé tételére Aleppó keleti részén és minden más ostrom alatt álló területen;
  2. a lehető leghatározottabban elítéli az Aszad-erők által Oroszország és Irán támogatásával elkövetett atrocitásokat, valamint az emberi jogok és a nemzetközi humanitárius jog széles körű megsértését, valamint a nem állami fegyveres csoportok, különösen a Dáís/ISIS, a Dzsabhat Fatah al-Sham/al-Núszra Front és más dzsihádisták csoportok által elkövetett emberi jogi visszaéléseket és a nemzetközi humanitárius jog megsértését;
  3. követeli a bombázások és a polgári személyek elleni válogatás nélküli támadások azonnali beszüntetését; hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a felek fordítsanak maximális figyelmet és hozzanak meg minden megfelelő intézkedést a polgári személyek védelme érdekében, függetlenül azok etnikai hovatartozásától, illetve vallási vagy világnézeti meggyőződésétől; határozottan elítéli, hogy felfegyverzett ellenzéki csoportok számtalan rakétát lőttek ki megkülönböztetés nélkül Nyugat-Aleppó civilek által lakott elővárosaira; hangsúlyozza, hogy jelentések szerint számos civil, köztük gyermek sérült meg vagy vesztette életét; kéri, hogy a konfliktusban részes valamennyi fél tegye meg a megfelelő lépéseket a polgári lakosság nemzetközi jognak megfelelő védelme érdekében, beleértve a civil létesítmények – orvosi központok, iskolák és vízműtelepek – elleni támadások beszüntetését, az ilyen létesítményekből a katonaság azonnali visszavonását, a sűrűn lakott térségekben katonai állások létrehozásának elkerülését és a sebesültek és az ostromlott területekről távozni kívánó civilek evakuálásának lehetővé tételét; rámutat, hogy a szíriai lakosság védelmének szavatolása elsődlegesen a szíriai rezsim feladata;
  4. nagyra becsüli a humanitárius segélymunkások erőfeszítéseit, akik segítséget, élelmet, vizet és gyógyszereket juttatnak el azokhoz, akik nem tudnak szabadulni a konfliktusból, és sürgeti a konfliktus valamennyi résztvevőjét, hogy biztosítsák a humanitárius szervezetek számára, hogy biztonságos és akadálytalan módon eljuthassanak a háborútól szenvedő polgári lakossághoz;
  5. felszólítja az uniós intézményeket és a tagállamokat, hogy nyújtsanak teljes körű támogatást az ENSZ-nek és a Vegyifegyver-tilalmi Szervezetnek (OPCW) annak érdekében, hogy valamennyi oldalon tovább tudják vizsgálni a vegyi fegyverek használatát és megsemmisítését Szíriában; ragaszkodik ahhoz, hogy a vegyi fegyverek bevetésének felelőseit számoltassák el; támogatja az OPCW közös vizsgálati mechanizmusa mandátumának kibővítését, hogy meg lehessen határozni a vegyi fegyverek használatáért való felelősséget Szíriában;
  6. aggodalmának ad hangot a rezsim börtöneiben és a külföldről támogatott milíciák titkos központjaiban fogva tartottak jogellenes fogvatartása, kínzása, bántalmazása, erőszakos eltüntetése és megölése miatt; felhívja az ilyen létesítményeket kezelő szíriai hatóságokat, hogy hagyjanak fel a kivégzésekkel és az embertelen bánásmód alkalmazásával;
  7. felszólít az önkényesen fogva tartottak azonnali szabadon bocsátására és a kínzás, bántalmazás és az erőszakos eltüntetés gyakorlatának beszüntetésére, összhangban az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2014. február 22-i 2139. sz. határozatával; a nemzetközi megfigyelők – például a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottsága – azonnali és akadálymentes bejutásának biztosítására szólít fel, hogy ellenőrizni lehessen valamennyi fogvatartott helyzetét Szíriában és hogy tájékoztatni és támogatni lehessen hozzátartozóikat;

2016. november 24., csütörtök

8. emlékeztet arra, hogy határozottan elítéli az Aszad-rezsim, a Dáis/ISIS, a Dzsabhat Fatah al-Sham/al-Núszra és más terrorista szervezetek által elkövetett atrocitásokat, amelyek súlyos háborús bűncselekménynek és az emberiség elleni bűncselekménynek minősülnek; támogatja, hogy az ötok (az Egyesült Államok, Franciaország, Németország, Olaszország és az Egyesült Királyság) és az alelnök/főképviseelő az összes Szíriában harcoló fegyveres csoportot felszólították a Dzsabhat Fatah al-Shammal való mindennemű együttműködés megszüntetésére; rámutat, hogy fontos a Dáis/ISIS tevékenységeit szolgáló finanszírozási és támogatási csatornák elvágása, a külföldi harcosok feltartóztatása és a fegyverek dzsihádisták csoportokhoz való áramlásának megállítás; felhívja a szíriai ellenzékot, hogy egyértelműen határolódjon el az ilyen szélsőséges elemektől és ideológiáktól; emlékeztet, hogy az erőfeszítéseket a Dáis/ISIS és más, az ENSZ által terroristának tartott csoportok legyőzésére kell összpontosítani; intézkedések meghozatalára szólít fel annak megakadályozására, hogy anyagi és pénzügyi támogatás jusson el az ENSZ által jegyzékbe vett terrorista csoportokkal kapcsolatban álló egyénekhez, csoportokhoz, vállalkozásokhoz és szervekhez;

9. ismételten felszólít arra, hogy a háborús, illetve az emberiség elleni bűncselekmények elkövetésében vétkesek tettei ne maradjanak következmények nélkül és az elkövetők vonják felelősségre; hangsúlyozza, hogy azokat is bíróság elé kell állítani, akik vallási, etnikai és egyéb csoportok és kisebbségek ellen követnek el bűncselekményeket; továbbra is meggyőződése, hogy az elkövetett bűncselekmények elszámoltatása nélkül nem jöhet létre Szíriában hatékony konfliktusrendezés, sem tartós béke; úgy véli, hogy a háborús és az emberiség elleni bűncselekményekkel kapcsolatos elszámoltathatóság nem lehet politikai kérdés; a nemzetközi humanitárius jog minden körülmények között való tiszteletben tartására vonatkozó kötelezettség a konfliktus valamennyi résztvevőjére vonatkozik, és mindenkinek, aki ilyen bűncselekményt követ el, tudnia kell, hogy előbb vagy utóbb bíróság elé fog kerülni;

10. sürgeti az EU-t és a tagállamokat, hogy biztosítsák a nemzetközi humanitárius jog megsértéséért felelős elkövetők felelősségre vonását megfelelő, pártatlan nemzetközi igazságszolgáltatási mechanizmusok, nemzeti bíróságok vagy az egyetemes joghatóság alkalmazásának elve révén; hangsúlyozza, hogy támogatja Szíria ügyének az NBB elé vitelét, azonban mivel a Biztonsági Tanács nem képes dönteni az ügyben, megismétli az EU-hoz és a tagállamokhoz intézett felhívását, hogy vállaljanak vezető szerepet az ENSZ Közgyűlésén és addig is, amíg döntés nem születik az NBB szerepvállalásáról fontolják meg egy szíriai háborús bűnökkel foglalkozó bíróság felállítását; a konfliktus lezárultával és a megbékélés előmozdítása érdekében, hangsúlyozza a szíriaiak részvételének fontosságát e folyamatban;

11. üdvözlí és hangsúlyozza, hogy alapvető jelentőséggel bír a helyi és nemzetközi civil társadalmi szervezetek tevékenysége a háborús bűncselekményekkel, az emberiség elleni bűncselekményekkel és egyéb jogsértésekkel, köztük a kulturális örökség felszámolásával kapcsolatos bizonyítékok gyűjtése terén; felszólítja az EU-t és a tagállamokat, hogy nyújtsanak ehhez további és teljes körű segítséget;

12. sajnálja az orosz elnök, Vlagyimir Putyin döntését, hogy kivonul az NBB-ből, ugyanakkor megjegyzi, hogy az Orosz Föderáció valójában soha nem ratifikálta a Római Statútumot, és hogy a döntés időzítése aláássa az ország hitelét és következtetésekre ad okot a nemzetközi igazságszolgáltatás melletti elkötelezettsége vonatkozásában;

13. üdvözlí a Tanács 2016. október 17-i, és az Európai Tanács 2016. október 20-i és 21-i következtetéseit; támogatja az EU felhívását az Aleppó városa feletti katonai átrepülések teljes körű leállítására; az összetűzések azonnali beszüntetésére, amit erőteljes és átlátható mechanizmus keretében nyomon is kell követni; az ostromok megszüntetésére; valamint arra, hogy a felek az ország egész területén tartósan biztosítsák a humanitárius segítség teljes körű és akadálymentes célba jutását;

14. üdvözlí a Szíriával és az ország polgári lakosságának elnyomásában szerepet játszó személyekkel szembeni uniós korlátozó intézkedések felülvizsgálatát; hangsúlyozza, hogy az EU-nak minden rendelkezésre álló lehetőséget meg kell fontolnia, beleértve egy Aleppó feletti repüléstilalmi övezet létrehozását is az emberi jogok legkegyetlenebb megsértésének és a visszaéléseknek a megállítására érdekében, amennyiben folytatódnak az atrocitások és az emberi jogok semmibevétele;

15. kéri, hogy mindenki tartsa tiszteletben valamennyi etnikai és vallási kisebbség, köztük a keresztények jogát arra, hogy továbbra is méltóságban, egyenlőségben és biztonságban élhessen saját történelmi és hagyományos szülőföldjén, és teljes körűen és szabadon gyakorolhassa vallását és hitét, anélkül, hogy bármilyen kényszert, erőszakot vagy megkülönböztetést kellene elviselnie; a kölcsönös megértés és a fundamentalizmus elleni fellépés előmozdítása érdekében támogatja a vallások közötti párbeszédet;

2016. november 24., csütörtök

16. nyomatékosan kéri, hogy a Szíriát támogató nemzetközi csoport valamennyi résztvevője folytassa a tárgyalásokat a szilárd tűzszünet megteremtése érdekében, valamint hogy dolgozzanak erőteljesebben a szíriai helyzet tartós politikai rendezésének eléréseért; hangsúlyozza a regionális szereplők, különösen a szomszédos országok különös felelősségét;

17. felhívja a Bizottság alelnökét/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét, hogy fokozza erőfeszítéseit egy közös EU-Szíria stratégia kidolgozása érdekében; üdvözlí és maradéktalanul támogatja Federica Mogherini alelnök/főképviselő arra irányuló közelmúltbeli diplomáciai kezdeményezéseit, hogy összhangban az európai tanácsi megbízatással a konfliktusban érintett feleket visszaültesse a tárgyalóasztalhoz, és újrainduljon a genfi politikai folyamat; érdeklődéssel nyugtázza az alelnök/főképviselő Iránnal és Szaúd-Arábiával folytatott regionális tárgyalásait, és úgy véli, hogy tevékenységei értékes kiegészítést és hasznos hozzájárulást jelentenek az ENSZ különmegbízottja, Staffan de Mistura erőfeszítéseéhez; sürgeti a konfliktusban érintett valamennyi felet, hogy amint lehet folytassák és fokozzák a politikai tárgyalásokat, hogy új és stabil fegyverszüneti megállapodás jöhessen létre, amely rendelkezéseket tartalmaz a konfliktust követő átmeneti igazságszolgáltatásról is Szíriában; hangsúlyozza, hogy e béketárgyalásoknak az ellenségeskedés beszüntetését, illetve egy Szíria által vezetett és irányított politikai átmenetet kell eredményeznie; hangsúlyozza, hogy az EU fontos szerepet játszhat a konfliktust követő helyreállításában és megbékélésben;

18. megismétli, hogy teljes mértékben támogatja az EU jelenlegi humanitárius kezdeményezését Aleppóban, és sürgeti valamennyi felet, hogy segítsék elő annak végrehajtását;

19. üdvözlí a 2016 és 2018 közötti időszakra vonatkozóan Jordániával és a 2016 és 2020 közötti időszakra vonatkozóan Libanonnal egyeztetett partnerségi prioritásokat és megállapodásokat; rámutat, hogy ezek a megállapodások keretet biztosítanak ahhoz, hogy a „Segítségnyújtás Szíriának és a térségnek” című 2016. február 4-i londoni konferencián tett kölcsönös vállalásokból tettek legyenek; megállapítja, hogy növekednek a pénzügyi szükségletek és a Szíriához közeli országoknak humanitárius segélyezés céljára juttatott finanszírozás tekintetében továbbra is nagy hiány tapasztalható; felhívja az uniós tagállamokat, hogy teljesítsék vállalásaikat és juttassák el nagyon várt támogatásukat az ENSZ-nek, a specializálódott ENSZ-szervezeteknek és más humanitárius szereplőknek, hogy a humanitárius segély eljusson ahhoz a több milliónyi szíriai menekülthöz, akik vagy az országon belül kényszerültek helyváltoztatásra, vagy befogadó országokban és közösségekben élnek;

20. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok parlamentjének és kormányának, az ENSZ-nek, a Szíriát támogató nemzetközi csoport tagjainak, valamint a szíriai konfliktusban érintett összes félnek.